

Geologisk.

58

Foreløpig rapport angående grunnforholdene ved Arendal st.

Der blev boret og optatt prøver ved stasjonsbygningens fire hjørner. Da distriktet allerede hadde utført en rekke sonderborhull var det kun nødvendig å supplere disse med et par borthull. Resultatet av samtlige sonderboringer går jeg ut fra blir innsendt fra distriktet. På grunnlag av disse kan da pelelengdene tilnærmet bestemmes.

Av vedlagte tegning no. 64 fremgår grunnforholdene. De optatte prøver vil bli undersøkt senere.

Som det vil sees består den øvre del av grunnen av sten, antagelig vesentlig opfylte masser. Derunder kommer et sandlag tildels med rotne trestokker og tildels med torvlag i den undre halvdel.

Bygningens fundamentter hviler på denne del. Under sandlaget ligger et $3\frac{1}{2}$ - 6 m. mektig lag med lerig gytje d.v.s. blanding av lere og organiske betanddeler. Ved søndre hjørne, som har sunket minst var gytjen sterkt opblandet med skjellrester.

Årsaken til bygningens synkning skyldes dels sandlaget med organiske substanser; men før den vesentligste del må den skyldes det underliggende gytjelag. När prøvene er undersøkt vil det være mulig å uttale sig nærmere herom.

Som fundamenteringsgrunn adskiller gytjen sig sterkt fra leren på grunn av det rikelige innhold av organiske betanddele. Gytjen vil på grunn herav forholde sig på tilsvarende måte som torv nemlig lett presses sammen. Å fundamentere større bygninger direkte på slik grunn er således helt forkastlig.

Under gytjelaget og ned til fjell har man fast sand og stenet grus. På de steder hvor dette sand- og gruslag har en større mektighet vil det neppe være mulig å få pelene ned til fjell; men det skulle heller ikke være nødvendig. Det må ansees tilstrekkelig å slå pelene et stykke ned i sand-gruslaget.

7/12 1928.

f.l. Rosenvind
(sign.)

NORGES STATSBANER
GEOTEKNIK KONTOR

Rapport

ARENDAL GAMLE STASJONSBYGNING

Bygningen var en 2.etasjes murbygning.
Oppført 1906-08.
Nedrevet 1930.

Bygningen var fundamentert på såler med underliggende treflåte.

Grunnen besto av gytje og sterkt humusholdige sandavsetninger.
Bygningen ble revet på grunn av setningsskader.

Fundamentering, grunnforhold og setninger fremgår av vedlagte
materiale.

1.

Rapport ved jernbanegeolog A.L.Rosenlund, datert 8.12.28.

2.

Arendal stasjon. Setningskurver Gk.64,2.

3.

Arendal stasjonsbygning. Boringer i 1928, Gk.64,1.

4.

Tegning nr. 64 av 8.12.28.

5.

Utbedring av fundamenter. Tegning datert 30.8.10.

Den sistnevnte tegning viser et forslag til utbedring av fun-
damenteringen. Dette ble ikke gjennomført. Bilaget er imidler-
tid medtatt da det er den eneste tegning man har kunnet finne
som viser hvorledes bygningen var fundamenjert.

De geotekniske forhold i forbindelse med Arendal stasjon er
beskrevet i følgende litteratur:

1.

Tidsskriftet "kommunalteknikk" nr. 29. Referat fra foredrag
og forhandlinger i Norske kommunale ingeniørveseners forenings
årsmøte i Tønsberg 1936. Ingeniør Skaven-Haug: "Grunnundersö-
kelser og geoteknikk". Side 31-32.

2.

Ingeniør Bjørgulf Haukelid: "En undersökelse om glidninger i
lerterring og disses årsaker". Oslo 1930. Side 80.

O s l o den 13.1.61.

S. Hardmark

Rapport ved jernbanegeolog A. L. Rosenlund vedlagt tegning nr. 64,
datert 8.12.28

ARENDAL STASJON GRUNNFORHOLD OG SYNKNING AV STASJONSBYGNINGEN

Arendal stasjonsbygning - en murstensbygning paa 2 etager, blev nedrevet
for noen år siden og gjenopbygget. Årsaken til nedrivningen var de sta-
dige setninger som bygningen hadde vært utsatt for.

Grunnforholdene på stedet avgir et glimrende eksempel på betydningen av
inngående grunnundersøkelser. Bygningen påbegyndtes allerede høsten 1906
og var ferdig antagelig i begynnelsen av 1908.

Regelmessige setningsobservasjoner igangsstilles fra april 1908 av. Kurvene
her viser setningens forløp gjennem årene og som det fremgår av disse
var den hele setning ved østre og nordre hjørne i 1927 over 70 cm.

Terrenget omkring bygningen var oppfylt. Under hele den del av bygningen
hvor der var kjeller blev der lagt dobbelt treflåte, mens der under den
øvrige del av bygningen kun var flåte under grundmurene.

Først i 1928 fikk jeg befatning med bygningen og der blev da boret og
optatt prøver av grunnen. Tidligere var der foretatt mindst to grunnunder-
søkelser, og den ene av disse gange også optatt prøver, men prøvene blev
dengang kun besiktiget og ikke nærmere undersøkt. Grunnens riktige be-
skaffenhet blev ikke erkjendt. Resultatet av den sist utførte grunnunder-
søkelse i 1928 fremgår av de her viste profiler. Under de oppfylte masser
optrær sand med vekslende kornstørrelse, enkelte steder forekommer grov
sand og grus. I denne sand påtraff man under boringen ved nordre og østre
hjørne rene torvlag, som dog som oftest ikke var over et par cm tykke, men
der forekom mange av dem. Under sandavleiringen er der et mektig gytjig
lag som hviler på morene. Det gytjige lag består hovedsagelig av lere
som indeholder organisk substans i vekslende mengder. Ved søndre og
vestre hjørne erstattes leren av fin sand med organisk substans.

Bygningens setning skyldes hovedsagelig tilstedevarelsen av det gytjige
lag og dessuten av torvlagene i sandavleiringen, for den del av bygningen
som sank mest. I det gytjige lag består massen kun for en ringe dels
vedkommende av lergypte): lere med mer enn 6 % organisk substans. Massen
forsvrig er gytjig lere og dessuten gytjig fin sand med mindre enn 6 %
humus. Når det gjelder mindre mengder er det meget vanskelig bare ved
besiktigelse å avgjøre om jordarten holder organisk substans eller ikke.
Men kommer man opp i 5 a 6 %, viser såvel jordartens utseende som egen-
skaper, at så er tilfellet. Ved en systematisk laboratorieundersøkelse
får man rede på i hvilke prøver mengden av organisk substans må bestemmes.

En finkornig jordart som indeholder organisk substans selv i forholdsvis
beskjedne mengder er meget følselig for setning når den belastes. Tilstede-
varelsen av den organiske substans forårsaker en større eller mindre øk-
ning av jordartens vannindhold og når jordarten belastes vil større eller
mindre mengder av dette vann - alt etter belastningens intensitet - presses
ut og setning fremkommer.

Hvor hurtig varmeutpressingen og dermed setningen skjer, er i sterk grad
avhengig av jordartens finkornighet og den derav avhengige vanngjennem-
trengelighet. Er således jordarten gytjig lere er vanngjennemtrengelig-
heten liten og som følge derav foregår setningen langsomt. For gytjig fin
sand foregår derimot setningen betydelig hurtigere.

For den gamle Arendal stasjonsbygning har jeg forsøkt å utføre en ti-
nærmet beregning over hvor stor del av setningen skyldes det gytjige

lag. Da man ikke har kjennskap til lagets oprindelige vannindhold kan for de beregnede tall ikke gjøres krav på noen nøyaktighet.

	<u>Beregnet setning</u> som skyldes det gytjige lag	<u>Observeret</u> <u>total setning</u>
Hjørne N	57 cm	72 cm
" Ø	52 "	76 "
" V2	23 "	29 "
" S	8 "	5 "

Ved søndre hjørne skyldes setningen udelukkende tilstedeværelsen av det gytjige lag da der her ikke fins torv i sanden. Den beregnede setning er her funnet 3 cm større enn den observerte totale. Denne uoverensstemmelse kan meget vel skyldes at observasjonene først er begynt etterat bygningen var ferdig og i den observerte totale setning inngår ikke hele setningen i selve byggeperioden.

For de øvrige hjørner må differansen mellom beregnet og total setning skyldes de tynde torvlag som var særlig fremtredende ved nordre og østre hjørne.

Jeg skal nu i korthet omtale de foranstaltninger som blev diskutert og delvis iverksat helt fra 1909 av for å forebygge videre setning. Før jeg går videre vil jeg dog bemerke, at dette ikke er ment som en kritikk da der dengang ikke var noen som hadde ordentlig rede på disse ting. En virkelig geoteknisk videnskap er først utviklet i de siste 10-15 år.

Allerede fra første stund av mente man at synkningen skrev sig fra vann som forårsaket en utvaskning av grunnen. Der blev derfor anlagt en lukket renne som med forgrening hadde en lengde på 80 m for å avlede vann som antokes å komme fra fjellet foruten at det langs selve fjellet ble lagt en meget lang overvannsgrøft. Med det formål for øye å hindre bygningens setning var disse arbeider uten noensomhelst betydning. Det blev for øvrig etterpå konstatert ved opgravning av en rekke huller i forbindelse med grunnvannstandsobservasjoner at man ikke engang hadde oppnået hvad man først og fremst tilsiktet nemlig å senke grunnvannstanden. Man mente da at det måtte være dypere liggende vannårer som bevirket bortskylling av undergrunden. Det blev derfor foreslått å sette ned en tett spunnvegg rundt stasjonsbygningen for å avskjære disse vannårer, men etter at nye grunnundersøkelser var utført i slutten av 1909 oppdaget man ingen egentlige vannårer hvorfor forslaget bortfaldt. Så blev det overveiet å fundamentere til fast bunn og derefter ble det bragt på bane å presse cementvelling ned i grunnen.

Det første forslag, som paa dette tidlige tidspunkt kunde ha reddet bygningen, kom dessverre ikke til utførelse, men derimot det siste. Såvel utenfor som innenfor bygningen og langs etter grunnmurene boret man ca. 60 huller og innpresset cementvelling.

Å presse inn cement i lere eller gytje er jo helt udelukket saa foranstaltningen var paa forhånd dømt til å mislykkes. Synkningerne fortsatte som tidligere. I 1910 overveies igjen å fundamentere til fast grunn og flere forslag ble bragt på bane uten at noen kom til utførelse. I slutten av 1911 er dreneringsspørsmålet atter fremme. Planen gikk ut på å drenere langs bygningens søndre og østre side helt ned til 1,8 m. under flåten. Overslaget lød på kr. 7000. Planen kom heldigvis ikke til utførelse. Hvis den var blitt utført og man virkelig hadde oppnådd en effektiv dypdrening, var bygningen blitt ubrukelig på et tidligere tidspunkt.

Så fremkom en merkelig ide, nemlig "å bringe stenmateriale ned i den blåste grunn foran fundamentene". Stenmaterialet skulle nedføres gjennem

rør på 1,5 a 2 m² diameter hvorved man mente "at den bløte masse efterhånden vilde fortettes og bygningens synkning formentlig ophøre". Til nedføring av 13 rør ansloes omkostningerne til ca. 20 000 kr. Man kan øiensynlig ikke ha vært på det rene med at hvis man hadde opnået hensikten med forslaget vilde følgene for bygningen vært de mest uheldige. I og med en eventuel fortetning af leren eller den gytjige lere vilde bygningen i tilsvarende grad ha sunket og derved fremskyndet bygningens ødeleggelse.

I begyndelsen av 1912 er atter spørsmålet oppe om å overføre bygningens vekt til fjell eller fast bunn. Men selv dette menes nu ikke lenger å være tilfredsstillende, da bygningen ikke kan rettes op igjen og utgiftene vilde beløpe sig til over halvparten av hvad dens opførelse har kostet. Dessuten blev det fremholdt at av hensyn til trafikken kunde der bli tale om flytning av bygningen om en del år og det vilde derfor ikke være riktig å anvende et så stort beløp. Synkningerne er imidlertid i avtagende og man mener derfor stadig at de skal ophøre. Men man er fremdeles i vildrede med hensyn til setningens årsak og tror fremdeles at den skyldes opbløtning av grunnen eller at det er kvikktere som forskyver sig på grunn av bygningens belastning av grunnen og rystelsene fra trafikken.

Fra 1914 av og utover er det forholdsvis stille med diskusjonen om hvad der skal gjøres. Ved en inspeksjon av sakkyndige i 1921 konstateres, at tross synkningen er bygningens indre sammenheng god. Ved en lignende inspeksjon i 1928 viser dette seg ikke lenger å være tilfellet. Der rapporteres om en rekke sprekker og om at bjelkelag og takverk truer med å gå ut av sit oplag på murene, og man foreslår at bygningen rives.

Ved Kongelig resolusjon av 21.9.28 blev nedrivning og gjenopbygning av Arendal stasjon bifaldt.

Profil av fjeldbunden

M: 1/200

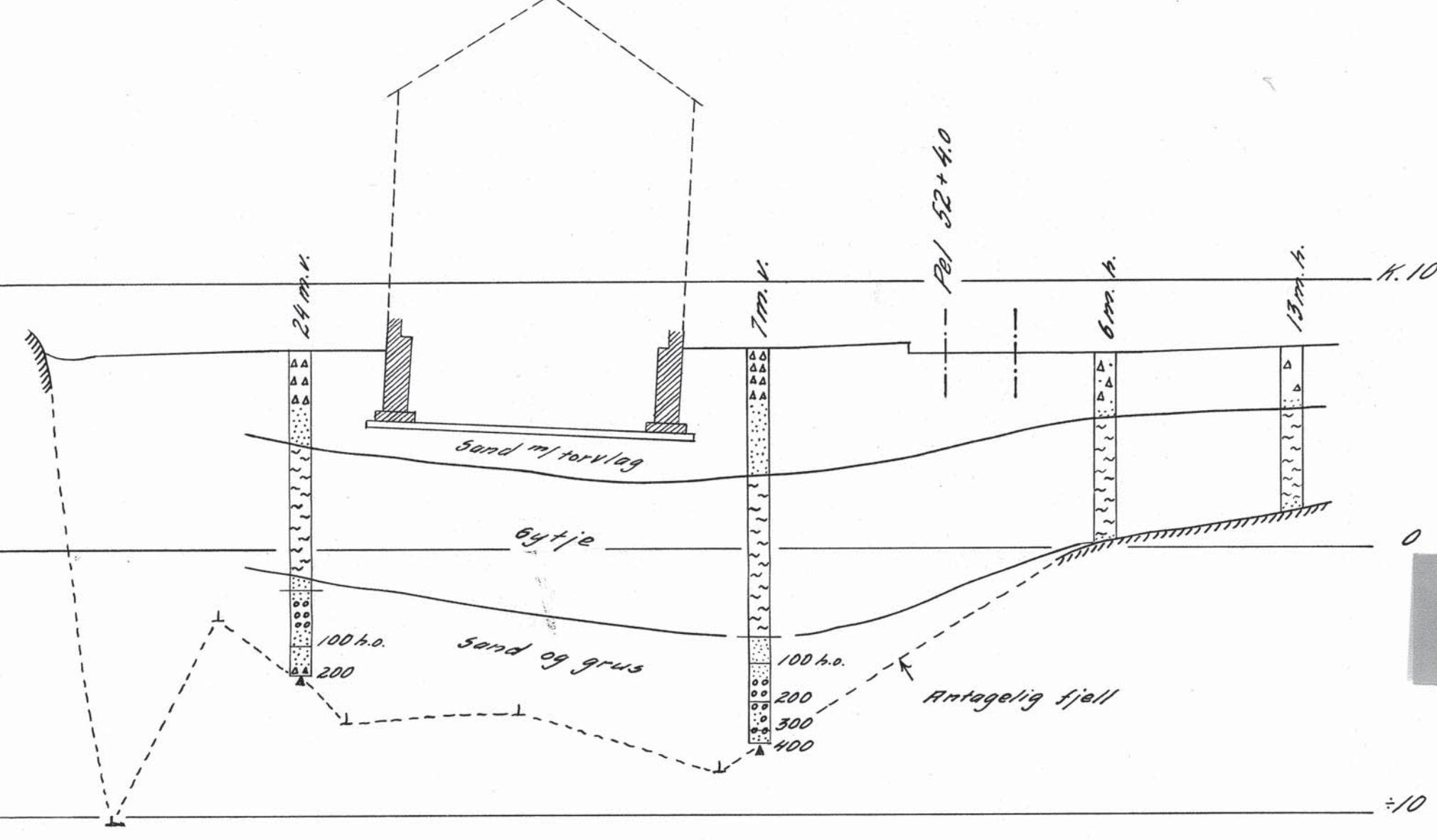
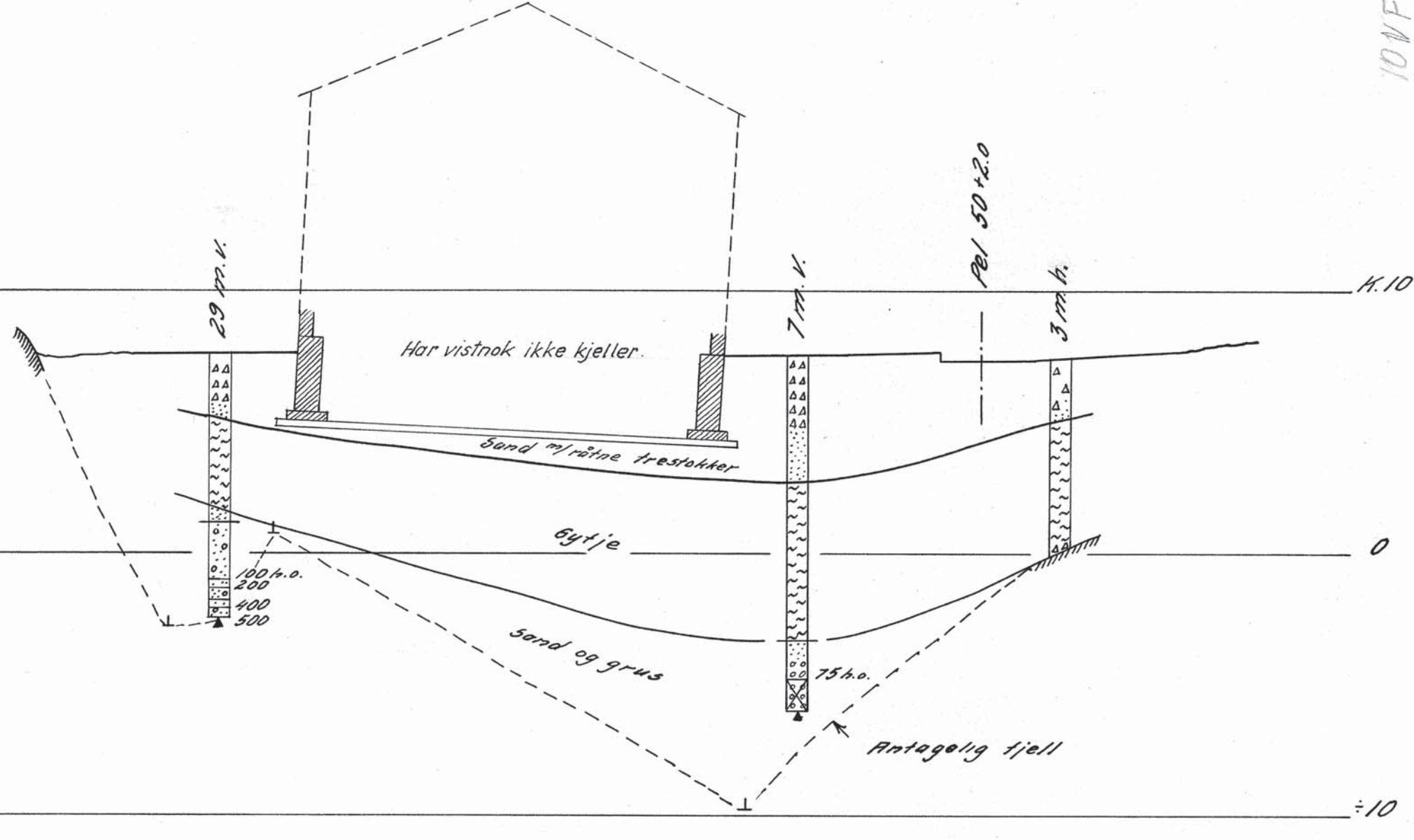
Tegn. no 299

Boringsresultater
Arendal st. bygning

M. 1:200

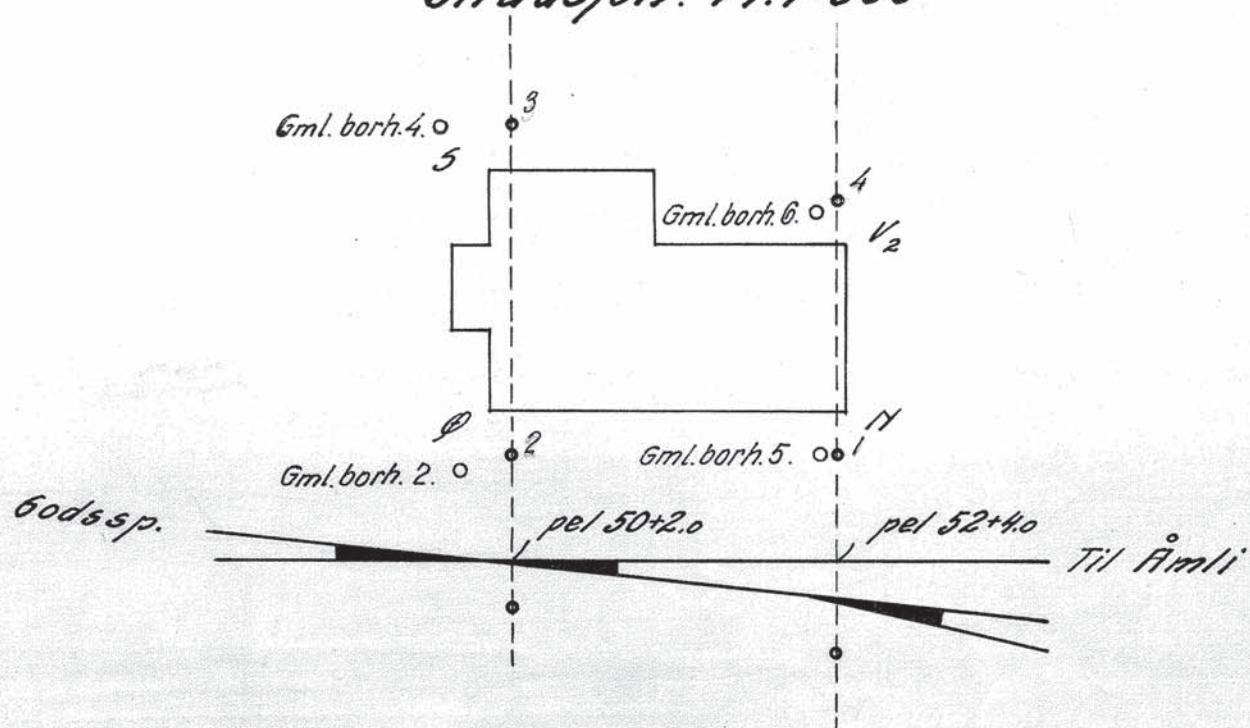
H.S.B. Geolog
Tegn. nr. 64

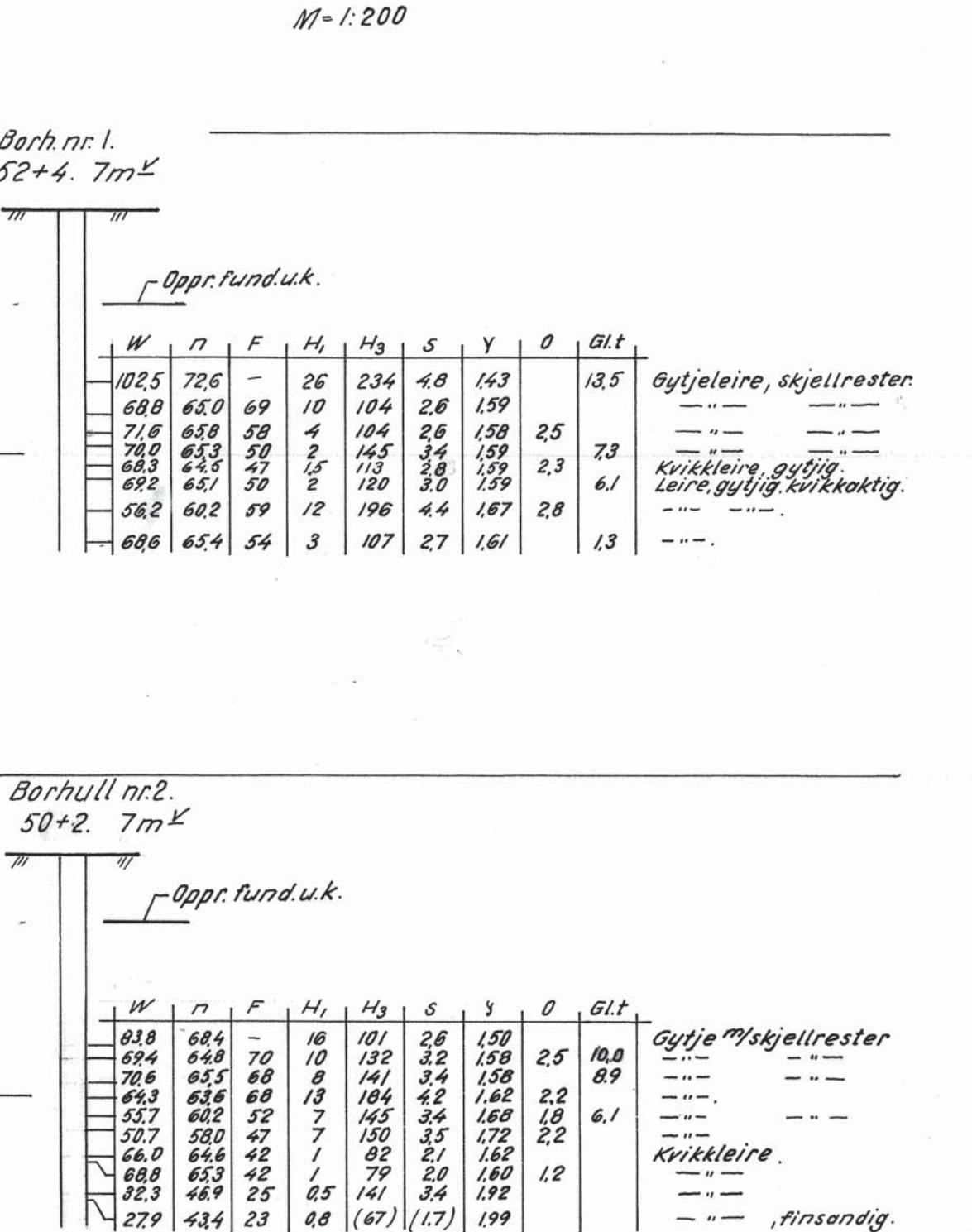
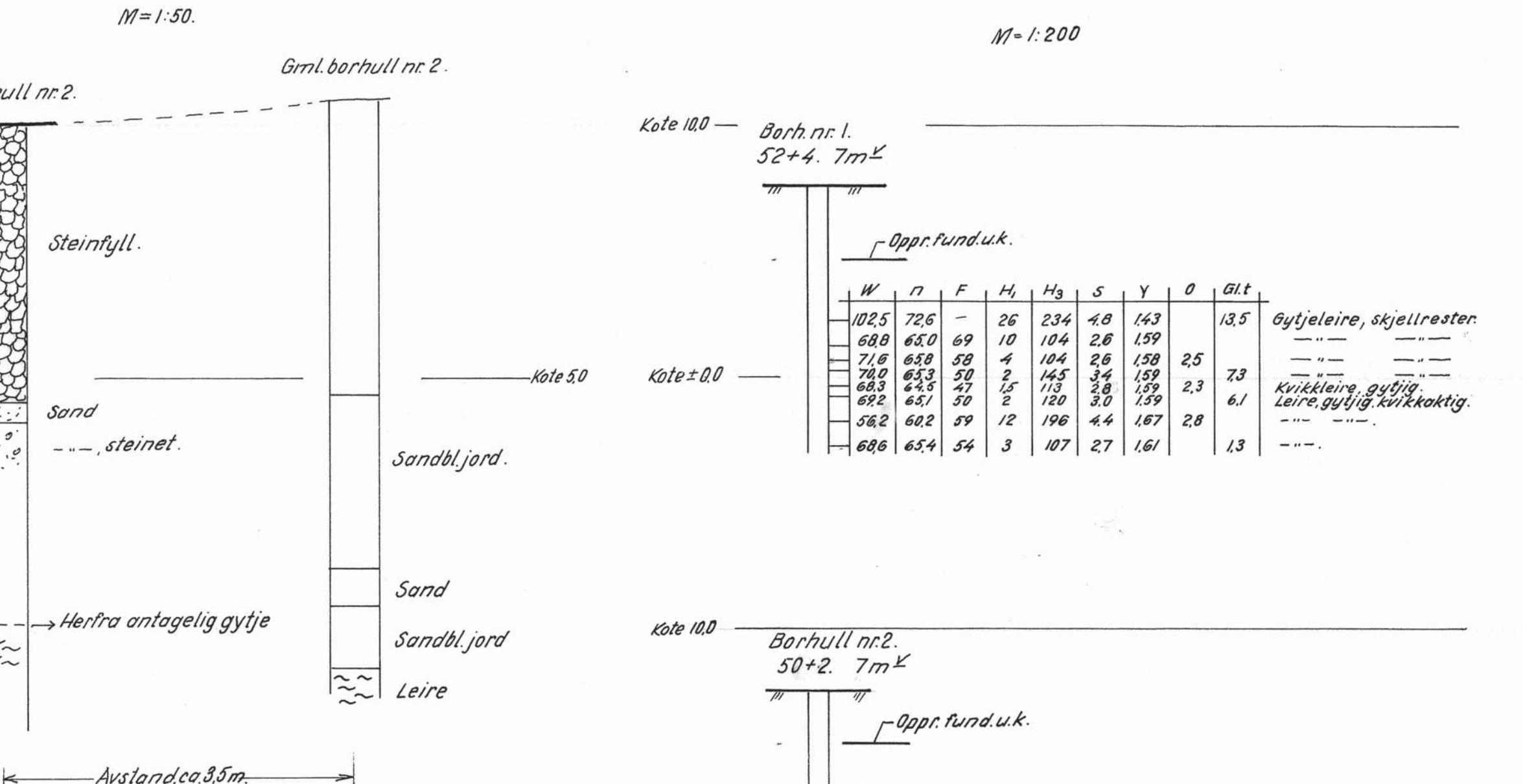
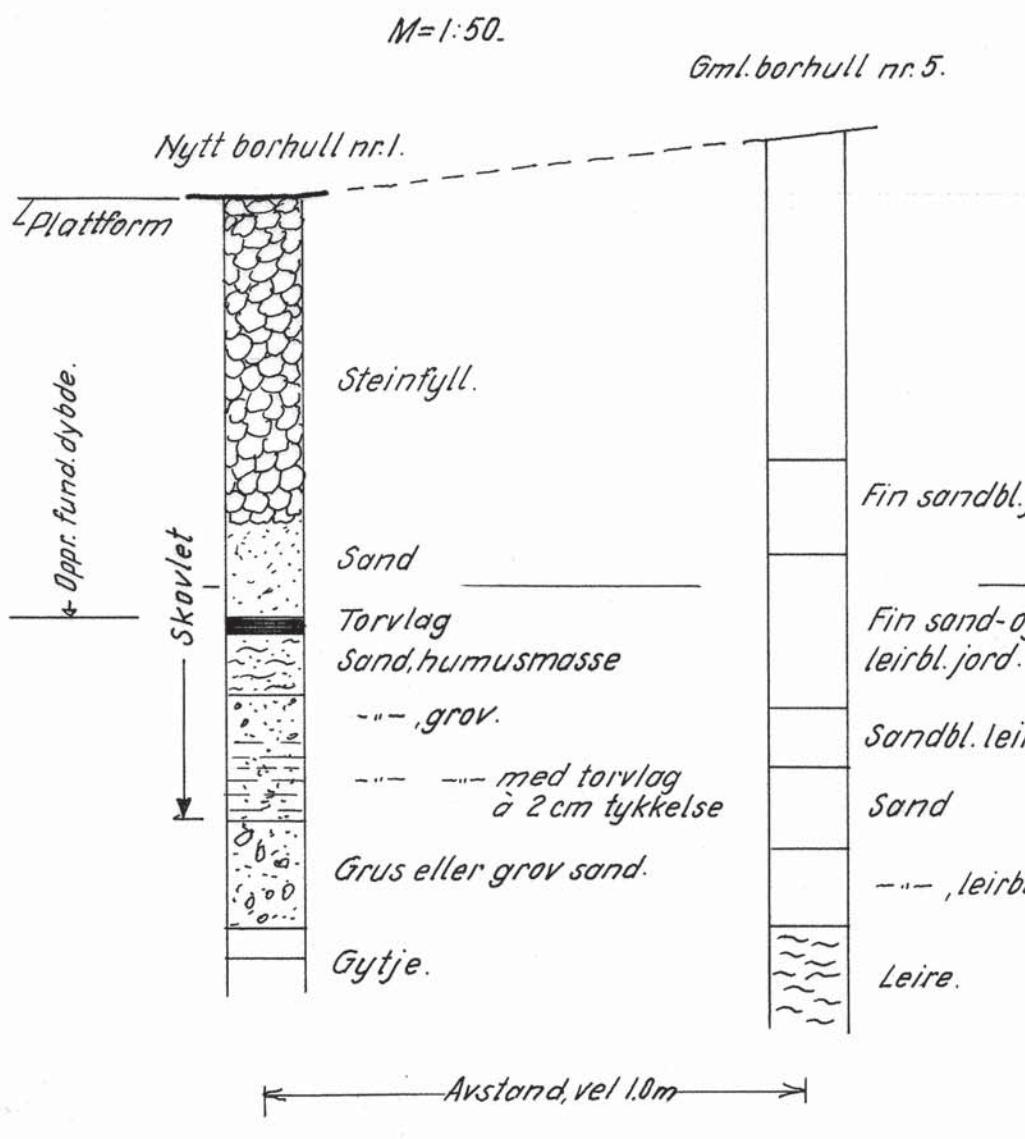
10 VF 24

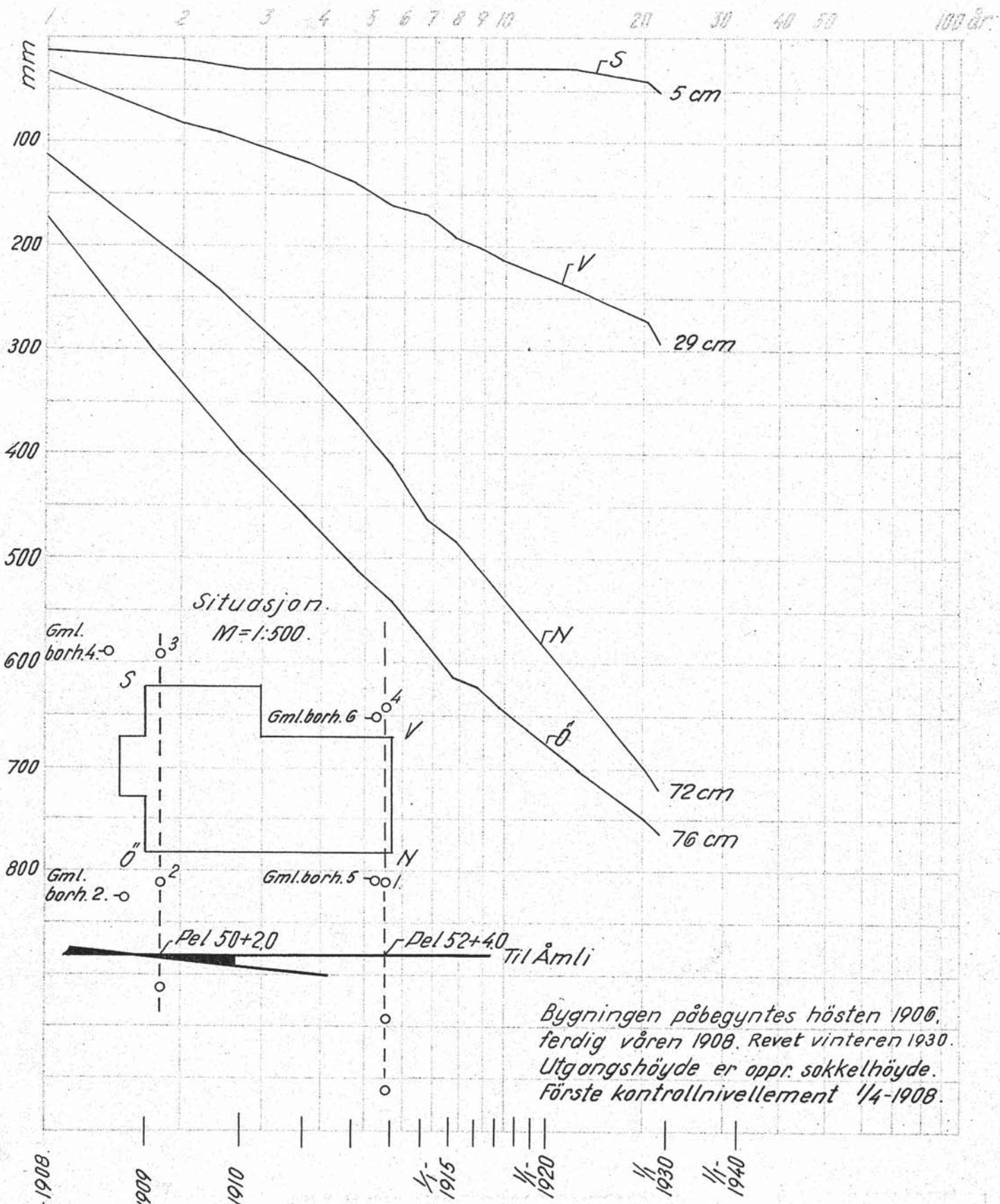
— Betegner fjell etter Arendal dgr. 3 borer

Situasjon. M. 1:500

Setning i mm.

Bygningen påbegyntes hösten 1906,
ferdig våren 1908. Revet vinteren 1930.
Utgongshöjde är oppr. sokkelhöjde.
Förste kontrollnivellment 1/4-1908.

Arendal st.
Setningskurver

L.P.
H. Hartmark

6/1-61

J. Hæren-Hærg.

64.2

16HF65

Arbetsdagskrift fra ørretten på forhånd

1909 25/8

I skrivelse fra døver. bane direktør Flischer fra. Stanset til forebyggelse av fortsatt synkning av stationsbygningen og vognremissen at der anordnes en dobbel spindelvag tvers over Barkveien mens gamle træer høres dette børes av fra del med øvelig i saadan dybde og brænde at denne spindelvag fuldstændig forhindrer området fra øren i at følge det gamle øvelie.

Desuden andre spesielle omordninger for å hindre vand fra å komme ind på stationsområdet.

Et P. M. av samme dato 25/8-09 anses at synkningen antas for den respektive del beriket ved at de høje liggende vandfriheder låg dels sammen trykket og dels "bortfries". Da stationsbygningen ligger nærmest vand over det gamle øvelie anses del for sandsynlig at der i det gamle øvelie først vand inden stationsområdet, dels vand muligt hindres ved en dobbel spindelvag børs over det gamle øvelie, hvor dette børes av fra del nedenfor øye øvelig.

En stor række der fører fra øren og krysser det gamle øvelie og går enten til vinkel på sprekningen til fællevagen ved vognremissen bør visstnok stenges, idet vandet her ikke adgang til at trænge inden området, især da ørens vandsland høres vel er betydelig, hvorefter et over forligende demning slippes om natten. Med disse forholdsregler mener altså en mulighed for at synkningen stanse.

Men desværre følger at muligheden også hvorende liggende vandarealet til først grunden vand, der fører til det gamle øvelie og frembringer et raskning af grunden."

Kilometer i st. bygningens resurser under og

oppe regnvær at staa vandtrukne indtil en højde
av ca. 0.70 m. over jyldes gulv saavel de ydre
som nordre vægge og jyldes gulv er da gjen-
nemtrukne og med vanddammer paa overfla-
ten. Det synes antagelij at der fra fjellsiden
kommer over vand og mulig vandaaer
med paa stationsområdet.

Hvis ikke synkning skulde opnere veld
friestraede forholdsregler bør komme under
overvindelse om ikke fundemantetring paa
fast grund bør foretages.

Skredene fra ordnungsbygningen ved Arendal - Arendal-
bunnen av 28/8-09 (Jonas hund)

I denne middelst af den kontinuerlig
synkning om end i antagende grad.
Størst er denne ved bygningens østre hjørne
(Ø) hvor man ved første observ. i April 1908
andtag. Totalt til 187 mm. Der efter fortsatte
den til dets udgang med ca. 14 mm, fra
Juni - Mars 1909 med ca. 10 mm, og siden
den tid med ca. 8 mm, alts gennemsnit-
lig pr. maaned.

I Nordre hjørne (N) hvor den først observerede
synkning i April 1908 utgjorde tall 112 mm
har den senere synkning indtil mars d. a.
andtaget til ca. 9 mm og derafter til ca. 6 mm
gj. snitlig pr. maaned.

I vestre hjørne (V) utgjorde synkningen til
April 1908 tall 28 mm. Til utgangen av
Mars 1909 andtag den til til 5 mm og
senere til ca. 2 mm gj. snitlig pr. maaned.

I søndre hjørne (S) har synkningen ind-
til utgangen av mars d. a. utgjort gjen-
nemsnitlig 2 mm pr. maaned, hvoraf nyen
synkning har kominet paavis. Den totale
synken. til utgangen av mars 1909 var 18 mm
en ca. 13 m. fra stationsbegyndelsen

høg vand for det gamle træhus beliggende Kloak-
kum R., hvilket ligger ca. 0.25 m. under
bygningens fladefundament, og da virker gaaet
en jern synkning, der til udgangen er.

Mars d. 9. androg til ca. 6 mpr. og
Sidste til 4 mpr. ej. snitlig pr. måned.

(til August 1909 var den totale synken. 62^{mm})
beklædes her en. ca. 15 m. øst for bygningens
hjørne (B) staende Gruspel (G) som
er til desember 1908 med ca. 6 mm ej i
medværende aar med ca. 2 mpr. gennem
snitlig pr. måned. Desuden har det
vist sig, at mellem pelene 48 og 55-hus
skæringangen sat sig midt 11 cm. og følge
frem konstabelens midt 9 cm. Sidste ejer høst.

Sænket de næste synkninger var kom-
stabet i april 1908 blv en. birked vendt
anlagt til holdning af vand, der antages
at komme fra fjellet og følge det gamle
træhus. Denne 0.3 x 0.3 rende ligger mell.
St. bygningens og provilbygningens vendt er fra
grunden bak. sidenunder og løper ut i Kloak-
kum nær St. bygningens sydre hjørne.

Den var ved E lagt i dybde med det
gamle træhus; desuden blev der tvers over
det nedsat en plankeræg til yderligere sik-
kerhed for, at vandet skulle følge den
beklædte vende og ikke løb ud.

Vi gennemgåa midsolskabet og det øgsæn
konstabet, at grundvandet paa nedre side
av spændveggen holder sig m. t. i m. med
vanden, mens det paa øvre side viser sig at
staa høje.

Til ordning af vandet er der her
hos langs foden af fjellskråningen anlagt
en ræp væft med fold dels til et kloak-stik
bak. provilbygningen, dels til den overrente
stikvande ved pel. b. 1 + 7.

Vi inklauderer nu grunnen vands tænder paa for-

X 33
Træhus mod
en bygning

Skyllede vand
opfjældt & bæn-
ket bygningens træh-
us ombygget. Kun
med sig

N!

Skyltige steder i det gamle strække sammenholdt med vands tænde i den regnholte ør her man også at bruge paa det ene, hvorefter disse skal de stan i direkte forbindelse med hinanden. — Der bliver i det viimod opkastet huller paa tænke av det gamle strække ved de paa med følgende kart med A, B, C, D, E og F anmerkede steder. Vands tænde i disse steder er det midtvældet i tiden mel. 16 juli og 26 aug. 09. og samtidig vands tænde obs. sat i Borbidsoms nævnevne løp. Dette vands tænde hælder pris modtaget paa længdeprofiler opført efter det gamle strække.

Obs. nr. viser gennemgående, at mens vands tænde i huller A holder sig paa hæld med Borbidsoms ø og ved B res. hælder ø den ved C og D i et mindre end overstand. Tænden ved dengangspunktet mel. det gamle ø nye løb. De i hullerne E og F observeret vands tænde er anmerket paa profilen ved parskræmme hæder, varerende fra kote 5,462 - 5,361 i E og fra 4,766 - 5,134 i F.

Av disse data ses del af frengaa, at vridt vands tænde i det gamle strække stejer og faldes med regn og tørke tilsvarende bænkanlig av den vands tænde. — Det vil se profilerne ses, at vands tænde i det omhandlede tidsrum ikke har overstegit den gamle ørs bredder.

M. h. til synkningerne er st. bygningerne og den omgiv. græd. vand. ved. m. at det maa tilskrives, at der til stadihal frengaa en bortskyldning av smaa masser av den underliggende græd.

Der synkningerne sker nemlig nemt ved sel. regn eller tørke, vandtøje og vridt vands tænde er højere eller lavere, ses del som over ør ikke skulde være noget ørskh oersaks forbruds null. disse. Jeg (ard. m.) har her før tent sig muligheden av, at denne bænkle vandhæder skulde virke en bortskyldning over vandgrunden og at disse sikret og best ilde vandhæder ved en let planke-sprudreg vindt st. bygningerne, drejet med 24 3 m. modre fundamenter bænd med overkant i vand mod hæder græd vands tænde.

Den omhandelte sprudreg i nærværelse var A
og ikke kommet til at foreløse da den ikke ville
ha forhindret leverandørs mitbringers ggi. Stok-
ordene ved b 1 + 2. men hvis den skal
være frits leverandør overst. Tømmer vid
på b 0 + 6 (buk stikrunden).

Skrivelse fra Arbd. nr. 20/11-09

Mye grundvandsstokser blir fundet i oktober og
første halvdel av november. Den blir optaget jord-
prøver. Spesielle vandaader blir ikke opdaget.

Kun grundvand i sandlagene overfora den
underliggende leire. Den blir brukt på ca. 12
stokker ned til fast iiggjennom trangelyk sprud,
antagelig fjell (Se tegn. nr. 222)

Det finnes som et hovedtræk av mindre
stokserne, at de øvreste lag består av fin sand-
dig jord, der i dybden optas en større eller
mindre sprud av lergeholt. Grundens beskaf-
fung i de større dybder viser sig mindre holdt for-
skjellig, idet de nærmere fjellet fortøgne brenner
(hullerne 4.6 og 7) viser at sanden fortsætter hell
ned til fast bunt iler fjell; mens de fra
fjellet finnes brenner (2.5-89, 10 og 11) viser
et mindre lag av leire des i de største dybder må
karakteriseres som blid blænde.

Boringene 1, 2, 5-9, 8 er nu størst interesserende
i den leire overflaten og den blid leire mell.^{B1}
Koh. 0-7 i m.a.o. lett var alen. vandst. i
spor. Overfor denne leger et ca. 2 m. tykt
ikke særkig blitt leslag og per dette sand ned
og uten i blandning av leire. Da buntiden og
flakten leger paa koh. ca. 4.5 er der mindre
danne paa st. bygningens plat form side in
dybde av ca. 4 m. til den blid leire og ca.
2 m. til det leslag, som ikke er særkig blitt.

Det har forestået ikke vært saa likeligt at der
dannede leirens blidhet og de optagne masser, da
denni under brennen eltes og blandedes med
vand, hvorfor man i denne henseende i det
mest tilbøyelige har holdt sig til den motsatte
materialer til ydede miller følge boringen.

Dannen til en grafisk tegn. er synket og

6.

Motivskitse!

Ser videre. Det er vistnok paa det venne, at bygningens synker som en samlet helhet; der viser sig nogen deformationer i kælderenes gavl ved, som vistnok ligger paa flækken, men også gavlvene i vinkelvinduet, dørhvorrummet og hovedtrappen. Som begge paa den naturlige grund med lidt opfølgning, følger regnene, som staaer paa s. s. skæb flæk fundamentet. Den i nældens øre værlærenes stærende stænde, som er fundamenteret paa beton, opaa den naturlige grund, 1.95 m. højre end knuden af en gennem flæk fundamentet, viser sig at følge med i sejrenes øre den helle bygning.

Næste stemmingsudsnitt er ikke jern. Og langsom, stætter jeg dooren, at det ikke er de nærmest neden flækken liggende lag, der er dækket her. Dette antages at måtte ligge dybere nede, hvorfor jeg vanskabelig kan tanken mig, at nogen fæstning af grundstenen middeleltvis under flækken, f. eks. ved midtsprætning af cement, skulle tilvejebringe til strækkelig bærdyghed, med mindre den helle bærd flæk komme ved. Først ved.

Under helle den del af bygningen, hvor der er kældes ligger som bekendt gennem et gennem dobbelt flækte og ompræs denne tette betonlag. Under den øvrige del af bygningen hæver kæld. Grundmurene paa flækken, mens den nærmest liggende skæbsonen over bygningen nærmest omgivende grund stætter sig med denne.

Forslaas skæbepile ned til fast bund.

Skæbepile fra B. D. til Arbejdsgiven A.-A. bæ
nr 29/12 - 09

Det man midt. hæver
at ved S hæver samme
lig har man p. hæv. tell vhaes
nogen synkning, men
R.

deriget erst bestaende av jord hæve sand
er vendt mod hævet. Hvor delen lags bæbene komme
er antas synkningen at være opført
Forslaas derfor med pressning af cement
og anføres hvordan delen blir opført. Ris med
10 cm. indv. diam. og med huller i 1 cm. 15-20
cm. Fra hævet under. Mælbygningen skal ikke være 3 m.

Skrivelse fra And.-nij. den 10/8-10 (Jørgen Dind)

Middelst at der er frakket sand præssen. Den cement
vindes findesmentene i huller som angivet på tegn.

Arbejdet blev præbegyndt den 7. marts - 10 med et
forsøkskøb i øste hjørne av dannerimmet (!). Et 4"
grindvandsbølle var nedbrændedes fra 1. etages gulv til
2.5 m. vindue flækken, mens del af højden løbtes. Be-
vidstige værskelligheder vides under nedbrændningen i
form af sten, som findes i opfyllingen langs brænde.
Vinden, og ved den grindvandet varit hullet midt 2
skylle fine sand, der besværliggjorde tømningens iden-
havet, at denne ikke lykkedes fuldstændig. - Til
nedbrændningen og tømningen, alene undtaget 6
dage med envo. af 3 mænd, hvoraf en udsprudt
vindue begyndte. Til denne anvendtes et $2\frac{1}{2}$ " vor
hvor inden bliver forsøkt med pækning midt skruet i stoppekun-
st. 2 jernringe fra i midten cementvællingen.

Komm. op. midt. del midv. og utvnd. vor. Fra al
opnær størst mulig tryk bliver øve indi av det $2\frac{1}{2}$ "
trykvor hullet saa næv. spredes bælt i 1. etage 3 m
højde, saaledes at den maks. højde vedværdie ca. 9 m.
og den gj. smidige ca. 7.5 m. - Efter fyllingen og
trykvor med cementvælling, bestaende av 3 tlm.²
af den cement ej 2 døg rør, bestedes trykvor 0.5 m.

Fra bælden og viste det sig da, at i bæltet var ca. 2
tunes træghed kniv i hul og vællingen ej i værdien.

Vid næste løft var 0.5 m højde mind i bæltet og
2 tunes efter følgde samme kantune, ca. 1/4 m
cementvælling. Saaledes fortsættes til midten kantur
flæknes vare; det lykkedes vell at få en udsprudt
til 3 huls cementvælling i bæltet og 6 tunes. - Grind-
vandet bestod over for sand til en dybde av ca. 2.5,
hvorunder vand løb.

(Opn. Det ytre voris huller er kommet sand midt
i voret under tømningen, der ved er opstået midt
huller længere utsiden af det ytre vor. Det er
sandstrømlyris. Kun disse som er blit fyldt med cement
vælling. R.)

Efter dette midtne grindvælling forsøk gik man
over til østre hjørne af det store ventværelse hvor
væll var midtrevet i følge nedenfor følger:

Hertil først $4"$ vor midtrom. Et 2.5 m. under
flæknes vare. I de 2 m. dybde under flæk-

Fjuk man midsprøvih klin 62 liter cementtælling i
lojet ør 6 timer. - Da virks fast væælde i hvid
med flækkes væælde foranndt 714 liter cementtælling,
der antag. hvidsædigt er brænt op i flække.
Tall medgik 5 timer cement.

Hul no 15- Man gjorde her forsøk med at
størfe det ydre væælde af klin bærythe $2\frac{1}{2}$ " rir,
som blev midtrent $2\frac{1}{2}$ m. under flækkes væælde.
Under den oprindelige løftning der virks fik man fra
den første midsprøvh 1120 liter ar cement.
ællingen (blanding 1:1), på de overfor liggende 1,5 m.
klin 80 liter. - Tall medgik 7.5 tdr. cement.

Dernæst ved rammedes rørd var soilen i væælde
væælset til samme dybde men del lykkedes ikke
at få en mid presset væælde cement. Grunden var
at der var tunnelt tal hvidsædigt sand.

Hul no 5- Klin $2\frac{1}{2}$ " rir 3m ved no 15.
Ved de første 2 loft ar rørd (Koh 2-3) brængte ca.
20 liter cementtælling (1:1) ut i grunden i lojet ør
1 time. Man gik derpaa efter øre til en
lykkelse blanding (2 cem.: 1 væælde), hvorefter man
i lojet ør $1\frac{1}{2}$ timer fik med ca. 30 liter fra
de overfor liggende 1,5 m. (Koh 3-4,5) anta
gelses seælades, at en tyndere del ør ællingen
brængt ut i grunden, mens den tykkere del til
bage i virkt. - Tall medgik 0.5 tdr. cement.

Hul no 13 Bland. 2:1, hvorefter man fik mid
sprøvih ca. 20 liter. - Tall 0.3 tdr. cement.

Hul no 3 Bland. 3:2 da man midsprøvih
ar en tynd. bland. bæltel mid pressmængde i
der ørk mid ca. 5-5 liter. I hvid. mid flæk
kens under kant prætræf man endel hvidsædigt
cement, antagelig fra hul no 1.

Hul no 17 3 m dybde ør 1 m. under flække.

{ Det virkt ligjennem et lag væælende træstæv.
Det virkt ligjennem et lag væælende træstæv.
ca. 1.8 m. under flække (Koh 2.2) prætræf man
et væælende træstæv fast lag, antagelig hvidsædigt
cement fra hul no. 15. Den midsprøvihdes
75-litter ælling (1:1) hvilken blanding man
fandt var den bedste for å gj. brængt den tunnæ
bæltet ørind. Denne blæn fremledig anvendt.

Stil no 18 i no 2 J hvorfor var disse fik man ved ca.
50 liter; Grunden bestod av frie forhåndsfæld sand
med lidt højlig vand

9.

Stil no 16 Her fik man vidt cement med presset.

Stil no 14 mfl. koh 2, 3, 5-mils prøvledes ca. 100
liter konstruering; da den gik forholdsvis viligt,
brukte man mfl. koh 3, 5 og 4, 5 m Lykkes Blaau.
(3:2) hvorvar midgik ca. 130 liter. Tid i vandet
1,2 dør. cement.

Stil no 4 Sam no 18 q 2.

Efter saaledes at ha behændel det østre hjørne
av bygningen midvandet, viste at det hadde lyk,
kides at få vogn. store mængder med presset i
grundet, ligesom de regelmæssige hidtil observations
heller ikke tydel på vogn effektiv virkning af midt
spredningens i retning af midter synkning, gik
man over til vid konstruktionsprøvn. udvendig langs
indervæggen fra det østre hjørne V til det nordre N
og siden langs pladform. sidon i retning af det
østre hjørne Ø et forsøk at dette grundet om 2
kring bygningen. Orkanen var kom begge
langs indervæggen mfl. paa koh 3, langs pladform.
Siden mfl. koh 2 og 3 d.v.s 1,5 = 2,5 m. under
flaten.

Stil no 57 & no 58 Her brugte man lidt cement
vidt i grundet, som var let og noget forhåndig. -
40 à 50 liter cement velling i hvert hul.

Stil no 56 Tidsprøvl ca. 150 liter

Stil no 55- dog ca. 200 liter mesteparten i
det 1 m's lag var mest under flatus niveau.

Stil. 54, 53, 52, 51 & 50 Her vistig igjen det
kravt. som det lykkedes at få ud til 30 à 70
liter i hvert hul.

Man hadde i konstrueret en tryk-prinzip
og denne blev anvendt ved alle senere huller og
viste sig ganske effektiv.

Stil no 49 210 liter cement ved principet, hvore
det vistig middelet under flatus niveau.

Hull. 48 & 42 110 à 120 liter i hvert hul.

Dog 46 & 45 3 - 400 liter i hvert hul, største
parten i 1,0 0,5 m. dybde under flatus niveau

Stil no 44 350 liter cement velling.

10.

Stiel no 43 600 liter vellug, hvorav ca. 300 liter

x. paa den øvrige m. under flættes nivea.

Stiel no 42 Normlig at faa prim pot vargen

Større mengde vellug med, ca. 170 liter fra den
øvrige 1.5 m. under flætten.

Stiel no 41 130 liter, største poten paa den

x. øvrige m. under flættes nivea.

Stiel no 40 610 liter, hvorav 80 liter under koh.

x. 2.4 af 490 liter paa den øvrige m. under flættes
nivea.

Man gik overfor over til nedsprostet langs
den øvre dels side av sentrale underlag fra højre mod
venstre vendt:

Stiel no 25 op til 1.5 m. under flætten 40 liter.

Mell. koh 3 af 4 ca. 5-40 liter ubh prim prim, ha-

x. paa den øvre dels side af 1/2 m. under flætten annulleret
bl. 5:4 hvorav med gik 710 liter ved eneste løft
af ubh primpe.

Stiel no 22 Talt kvar 100 liter, som følge av
brændtens tilhæft.

Der blev yderligere forsøkt et hul mell. 22 og højre
med, men kunne ikke komme ned med voret.

Fortsat langs plat form siden?

Stiel. no 39, 38 og 37 290, 220 og 140 liter,

x. forbolles beli i de øverste lag med lidtagende
mengde sporn.

Stiel 36 En risedræbby masser cm. vellug,

paa den øvrige m. (koh 2-3) 210 liter, hvoraf

bl. forsættes (5:1) hvorav med gik 400 liter
hvidsæge ligst i 1.5 m. dybde under flættes nivea.

Stiel 35 Her fik man først langt ud sammenget

x. med, kvar 35-6 liter, hvorav den øvrige 160 liter
under flættes nivea av bl. 5:4.

Stiel 34 Kvar et ringe kvant. 86 liter.

Stiel 33 Op til 1 m. under flættes nivea 140

x. liter. 9 liter sesk m. koh 3.3 - 4.2 nedsprostet
ca. 435 liter (5:4).

Stiel 32 Op til 1.5 m. under flættes nivea 20

x. liter. Derved 790 liter av bl. 5:4, hvidsæge
ligst i den øvrige m. (koh 3.4 - 4.4)

Hul 31 30-40 cm. under flåtens nivå passerer
en rødt oppinnede et ca. 3" tykt lag av leire. Paa
den nedreste m. juk man med ca. 50 liter, paa
de øvrige 1½ m. (kjh 2.8-4.3) 1630 liter (B. 5:4),
hvorav 1400 liter umiddelbart under overgangen
til trælag, det stiveste kvar tunic cement med gaul
i vugge hul - i alt 12.5° forslag.

Hul 30 Det omgir nivået trælag fandtes paa
samme dybde. Med gaul dog langt mindre
cementværing = ca. 40 liter paa den nedreste m.
og derover ca. 822 liter av bl. 5:4, hvorav kum 192 liter under trælaget og 430 liter mellem dette og
flåtens nivå.

Hul 29 Alttrælaget i samme dybde. Kun
150 liter med gaul

Hul 28 Trælaget fandtes ikke her. Paa den nedreste
m. med gaul 110 liter. Paa de øvrige 1.5 m. under
flåtens nivå 346 liter av bl. 5:4.

Først måtte at forsørke grunden under
den mitte træveg blei en del hulles neddrenne
langs denne i hul- og vedkjettem, hvorefter
der fortsatte langs den østre langveg; der måtte
hugges huller op i flåten, hvilke skulle fyldes
med cementmæl.

Hul 24 Rødt neddrævd 2 m. under flåten
Paa den nedreste 1.2 m. vel principielt ca. 120 liter.
Senere begyndte cementværingen at stege langs { N°
rødt yderste op i pinklaget, hvorefter midt i
pressningens strandssider.

Hul 23 Ca. 140 liter, stivshæften nærmest
under flåtens.

Hul 22 Ca. 20 liter, principielt gaul istykket.
Når principielt vil det vel.

Hull. 19. 20 & 21 Principe reperert. Ca. 40 liter
i hvert hul i opnids flåten gik hen holdtvis
130, 50 & 10 liter med ved ca. 1½ m. trykkrude
liter principielt.

Endelig gik man tilbage til det store vænde
værelse for at fortsætte langs østre langveg og
den indre træveg.

- Stil 6 Paas den nedste m. (Koh 2-3) ca. 20 liter
den næste m. (Koh 3-4) 80 liter og den ørste
1/2 m - mindre flækens vvs ca. 100 liter, res.
vært hjælp over principper.
- Stil 7 Koh 2-3 ca. 20 liter, Koh 3-3.5 ca.
60 liter, Koh 3.5-4 ca. 175 liter. Ørste
1/2 m - mindre flækens vvs ca. 660 liter (bl. 5:4)
- Stil 8 Rigt kridt ikke døres længere end
end til 1.5 m. mindre flækens vvs. Med
gik kridt 70 liter.
- Stil 9 rigt midstret til værket. Dybde Koh 2.
kridt 65 liter.
- Stil 10 Paas nedste 1/2 m. kridt 10 liter og
paas den næste m. (Koh 2.5-3.5) ca. 140 liter.
Paas den sidste m. til flækens vvs ca. 475
liter og bl. 5:4 res. viden hjælp over principper.
- Stil 11 Kridt 80 liter i det høje, lett for højt
loft over værket.
- Stil 12 Paade nedste 1.5 m. (Koh 2-3.5) ca. 150 liter
og per den sidste 1/2 m - mindre flækens vvs 240
liter og bl. 5:4. Viden hjælp over principper.
- Der har saaledes vælt værl med overet 38 miller
med hrist ulike resultater heraf med gaael
om. Angaaer. Naar det i mange tilfælles har
vist sig at det største kramte er med gaael
naarmindre flækens vvs, for det formodes,
at en res. del er trænt op i denne. Tidligere
vurderede sig al være bæren. Det nærførst. - De
førhertilvis større kramta current, som gik til
de værl. ligg. lig i en kældre huller, som 15, 26,
30, 31, 32, 36, 40 og 43, kom vanskeligt forklar-
els, da med ramningen over værl ikke gav
gen saalet en tydning over løse grunde, ligesom
hullerne viste sig til dels ganske forskellige.
- Til en. mds præc. er værl med gaael:
Arbejdspræc.	282 dagsværk	Kr. 643
Current	134 forstager	" 710
Ror m. v. m. kæld. sundarhul		" 464
Det andet m. hul		" 50
		Kr 2167

Sympkringler (se også tabel) fortsætter fremdeles

Dyppet maa 1.5 m. min. plate vild ca.	
3920 liter	
9200 "	
3820 "	
	12500

som før. - I første halvdel af juni synkede
synden. Det varer paa vi til at opbowe, hvilket
gav høj om at misprøvh skulde ha virket.

Siden nio ugens tids gode givende midlertid
skulde dels. Den ej. smidige synken. er omkr.
som tidligere. Hvilket viser plad form kant,
størrelse. fra en st. bygn. En synken er 6-10 cm.
i højde over det siste lade.

I nærmest vold. har enkelt overall trængt op
paa vestiden og østens og midt i plastin og sten }
fældningen. R.J. - }

Aug. 1910 J. et P. M. om formis af hullerne
varer. Det gamle strænke har optat de største
kraale cement, hikledes over mest handlag cement
og varer optat over grunden henvendt det næst
synkende bygning. I hull. 28-36, 9 huller paa 8.7 m^2
hver har optat ca. 6300 liter cement. 13 par dømme stækket, der
mønster 1.2 m. hulbag over fladt. Hull. 37-48, 12 huller paa 12.8 m^2
hver har optat ca. 3300 liter cement. 13 par har mønster
huller, men hulbag mere stækket over fladt, hulbaget.

Man begynder nu at overveje at få fire fine
danneture ud til fast grund. Staaledes anføres i
skriv. ^{3/8/10} fra Bd. til Arndal-Hamliban. En plan,
som gik ud paa at ramme en dyb. pelvæg med
til fast brud utenfor de mure. Fundament mure
og rompe pelvæg stoppe i 60 cm. brud beton
mønster op i hulde med fuldt volds kant. Og
derpaa over fine bygningens veld til desse mure
med høj. m. I hulker. Brudstørrelsen blev no 42½
mønster til kr. 17000.

Skriv. fra Arndal-Hamliban. den 7/1-1911

Der oplyses at den fri hulde højde er km 2.2 m,
(ar bygning tegn. m. 1906) Frænges al den er }
2.4 m. R.J. - }

Det anføres at synken. er i intagende, nemlig i
de siste 2-3 mæneder, i hvilke østre længreg
(mot pladformens kant) har sat sig ca. 3 mper pr.
mænel mør tidligere over det hulbille

Angående planen om pelvis og my hulmure
anføres at muren volder gaa ejer. Samtidig
byskes og spærre kælder vinduerne. Med hensyn
til pelvingen vurder den ørige del af bygningen

{ Ben-hvor der ikke er kællis-peker paa den øvre
rendte fundamentering ved et stædt og slægt
paa stenlag over paa flaten hvorfor det menes
at være betydelig at bortgrave grundet langs
dette stenlag og udeløb del for voldsomme fra
pekingen.

Koncept til Skriv. fra Bd. nr 7/2 - 11

Mener at det bør overvejes at overføre bygningens vægt til pelene paa underlaget med f.eks
ved forhåndig og fuldkomninger muligt. Den gavne
og den nye betonmure. Eller ved at legge jern
balkar som rektanner utover fra muren.

Ved præsens fremgangsmåde man dels også
kunde opnås paa det parti hvor bygn. staaer paa
et stenlag over paa flaten. Der kan længere præse
pelug ved hjælp af Ø.

Skriv. fra Bd. nr 23/2 - 11

Som første del av fremsættende. - Da synken. er
avtak. skal begyndelsen komme i bedst til observ.
Førinden da opnås noget. Ansæt ikke dette
til ræddelse forslæsser en udvidelse av fundamente-
tene i brædderne eller det bør overvejes om
man bør fås staaende ved følefundamentet til
fast bind.

Skriv. fra And. Amt. ban nr 2/3 - 11

Fortsætter synkenningsopgaven hvorav ses at
synken. de siste 2 maanedes høje varer lett
større end sist oversvært, d.v.s ca. 4 m paa
maand fra østs langvegs ved Kommende.

I skriv. fra Bd. nr 7/3 - 11 bedes saa
om snarest muligt at få forslag til utbed-
ring af bygningens fundamente.

I underliggende notater omføres for st. bygn.:
Flæs og betm støjning af forter høsten 1906
Væren 1907. Førmedes alle betm arbeide og my
betm såle støjtes. Først melding om synken.
i skr. fra And. m. hund nr 15/2 - 09. Regole
missige observ. begyndt april 1908.

Bryg. færdig vist nu
færdig bygget. nr 1908

Judsprosten var ene foregå fra 7 mars - til
ca. 15. juli 1910. Part af sten ved venstre
nedenrummej.

Skriv. fra Brundal - Kameliban. m 14/3-11

Foreslæsser at en spesialist utarbeides plan
for fundamenter forstyrkningen ved hj. av skruer etc.
betmpele til fast brud.

Hvis en brikke ikke midtas av sig selv vil
en forstyrkning av selve grundstenen etc. en udtalelse
av de berømte hvidtde fundamenter neppe hjelpe
idet det ikke er bygningen alene som synker
men også den nærmest omliggende grund som
sædts på østsiden synes at trekkes ned. —

Det vilde være vanskelig at fåa dem
fjalkne oppe. De 90 cm. tykke grundstener, som
består af til dels stor brudsten.

Skriv. fra Bd. m 10 april 1911

Der ønskes en udtalelse om hvorvidt ikke
cementmidspointen vil hvidde etc. i hvil hvad
vanskelighed der bringelse af skruer - etc. betm-
per under murene og langs murens yderside

Der bør fra et undersøkelse dels frentages
Suppler. Grundbrikerne på et par steder, —
kan ikke arbejdet bortsat til konkraften eller
spesialist. Fortægges plan for forstyrkningssabtale,
idet den gører et fra et formidabelt at fjerne dette!

Skriv. fra Br. - Kameliban. m 3 mai 1911.

Da der vandt grundstenerne blev fjernet med
springt sten, del eneste for tilfældet desig. materialer,
hvor man først fandt særmeriggens brod med malet til
grave op huller næsten ned til flæser.

Ved cementbult 31, 0,13 m. til siden av dette
kunde man dræse et minibor ned uden hvidning
og mds proot. cement.
Mell. hull. 32 og 33 dræs borit ned uten nogen
hvidning.

Ved bult no. 43, 0,10 m. midten for dobbt, gik borit
ned uten hvidning. Ved bult 26 kunde borit ned
ikke dræses ned.

Under græsmuringen fandt man klipper og
hvidt cement mell. stenen i pællinger over
flæser, del synes saaledes, som om cement e

velingen under trykket i virid dog ikke har for-
maat at spre sig ut over i jorden midt flere
tens min, men har truet langs rørel op-
der overfor liggende sten fylling, mæske til-
dels midt mellem flæktoner meret. I de mulige
utsprutningene vedde oppslitt i jorden; fønde
man enesten stramme igjen som en pel.

Zonotrichia querula synkn. *Zonotrichia querula*

Skriv - fra Ørend. - Amtsban. d. 15te Juli '81

Tid. grunnundersök. är suffit för namn.
Att bestunne fyllt belägg. Från st. byggnings-
fruställ. vid 3 tornprofiler tuns över dalm.

Skriv. fra driftsbestyrmen i Arendal dist.
(Ema. Nissum) d. 21/9-11

Oppsundes plan og overstøyt for drænering av
grunden under Øvreidals St. bygning.

Der er tankt lagt stræsserofte i føld 1:100 langs bygningens syd- og østlige sider. Disse ofte er pris ut i en kurv på plad formen.

Fra denne liggas en 6" klock nedover langs
træggesporet; med kammeret for efter syn ved
pul 41 og 34 og med utløp i Barbillen ved
pul 33. Fraat fæ. drænert i en dybde av
ca. 1,8 m. under flaten i ørste hjørne, hvorfod
drænertfladen find bliv beligg. m. t. vent paa
overfladen av leverlaget, men klocken ved
ørste kniv. ligge paa kote 2-4 og da ut.
Løjet ligge paa kote 1-0 bliv deng. fald kniv
ca. 1:130.-

Om festningerne ansættes til Kr. 7000.-

Hann bewerker al han w i adskellig veel
en, voorvalt delk vil staunse beginnigen
syukening; del har ^{numb} in vist sig vid de mi fort
Sath suppl. Grindomvader s okkser nedover dalem,
al den ikke stekker op nojan Fjellryg, den

avslanger dæm i den høje som teknologien
tal. Det på tegn. nr. 299 fra en lille profil
av Fjellet ved 37+5 viser sig ved boringen (baseret ^{delvis} på grunde
venstre side over sporet af vare fælakryt) arbeidsprofiler)

Skrev. fra Bd - til D. bestyrer Arnedal 27/11-11

Efter oplysning om profil 37+5 - udtrykkes
her nu en konstruktion som foreslægtes vil virke
som et siklet.

Der nedenfor er der for udvalgelse om 2 andre
alternativer for grundvandsbundens udformning.

Det nu (all. I) gører ut på at bruge sten
materialer med i den blote bund foran synliga
mentine. I den hensigt er fundat nedsanket
jernring ved siden af bygningens øjenværne de
fastere jordlag ned til den blote bund og den faste
jordmasse inde i vore utgravet ej opnudret
og bly. er passende apparatu. Kunne er fund-
sat med en dæm. på 1,5-2,0 m. Effusione
synkningerne giv. de faste lag vil foregaa, hvis
vrene, for at udballaansere optrykket, holdes
fylt med vand over Grundvandsdæm i den høje
tilsvarende omtrykket (jorden står i spil vekts
forhold til vand). Når de faste masser inde
væl er opnudret giv man igang med ifyl-
dning over sten materialer til en saadan høje, at
omtrykket berikter om dem og stadijs synkning,
efter hvort som der fyller i med sten, hvorev
den blote masse efterhånden vil forstørres og byg-
nings synkning formentlig opnudre. Men har
med nedsynkning over sten materialer i blot varem
i formig for at grunden kan bli beriktede for
stor belastning og man har derfor intet, at der
i nærværs. til fælle vil kunne opnudre en for-
størkning over grunden som vil kunne føre
bygge synkning og forskyning, naar det lykkes
at bringe sten materialer ned i den blote masse
om den lige masses konsek. vil derfor bruges
resultater foreligge. Foreslaas forsok med et vir-

All. II gører ut på en delvis overførsel af
bygningens vekt v. lig. en trappe ned til fast bund.
På denne forudsæt. om trappen på yderstiden af

Grundmuren : peltalæn mds. topis i beton.
 Græs på andre nogen jombygninger i den med en
 ene side stikket ind i Grundmuren. Som
 kombrævejle tønde m beton. Kolds ombræt på
 hjelmes enden viste o. Pilem rammeell.
 trykkes ned ved hjælp af drikkræsler. Den
 øste framgangs måti biskovis nærmere.
 Et bedr. av findam. fra denne mds.
 frøtselstis et fort i smaa partier. Foreslaas
 at fritsættes ved bygning Ø

(Emne Msim)

Skriv. den 12. marts ⁽¹⁹¹²⁾ fra driftsbestyr. i Arndal

Ang. Alt. I nævnt blanktegning for at vise
 ikke følger saa højt ned midt gravmugen
 at den de nederste masser til dels væses ind i
 det udgravede område under vort og berørker sete
 mure og murvinkel. Man maa derfor
 belægge vort saa stivt at det synes effektivt
 den gravmugen frems er paase at kunne føre
 gennem friil langs kantene og gennem langs høje
 kantlinie. Trov også at friklement kan bli
 staar ud del vil bli vanskeligt at fri vort
med alle et far del til at synke gennem.

Foreslaas typemærkingen over massen, Sandpræmie,
 eller kombineret præmie, med gravmug, hvis
 massen skalde være for fini til at lyve.

Før al faa høje vinkelbly brok til at presser
 stemmassene ned i leire, men man omtaget
 legge dem op i steire høje over børvæget.

Total kostnadel for 13 rir er anslænd til
 ca. 20000 Kr.

All. II Ansæt del av hensyn til bygning.
 Gens somme haiger aldelles vilde vinkelbly af
ramme pælene ned. Ved vystelsen bør nem.
 lig sand blandet leire som bekymret aldel blø.
 leire, solo for holdnings fast leire kan, naar
 sandgehalten er passende, bdi aldelles flytende
 vand vystelsen. Maalt i tilfælle trykkes
 pælene ned; men av hensyn til bygningens

skjærbud maatte man først få ha plassen til.
I brakkeby var bygningene sette på deres egen
nærmebygningene ikke længere på skrå.

Ølne borgsaa vidste ikke hvilket beløstet.
Omkringstid i da heller før dette alt. men
stod til Kr. 17200. Som en betyd. mangfold
ved dette projekt er at man med rimelighed kunne
kun vurdere bort yderligere vægt på denne måde,
hvor ved omkringstidene stige ganske betydelig.

Man har heller ingen sikkerhed for at en
dels vil øvelsevis av bygningenes frihaldamenter vil
stansse synkningen. Det er ikke udelukkelig,
at det er rystelserne i forbind. med belastningen
som berører synkningen, og denne kan fortsætte
om end i mindre udstrækning. Selv om dybden
paa frihaldamenterne reduseres noget.

Allt har den fordel at fremsættet her oppe
naar hvad man har til sekket med synkningen
av stenen, nemlig at forlette den blott lære
til denmed opnæs at grunde under hele byg-
ningens sand under ydervegger som mellem
vegger bør være dybtlig. Igjor vurderes det
at er træsamt hvornår noget forbedring af selve
den blott lære opnæs; her vil opnæs man,
saa fremt man kan fåa en tilstrækkelig sten-
mass med, at midt mellem den under bygning
gen varmed blott lære, saa den rigtig vil kan
komme. Den blott lære skalde, hvilat den
saaledes er dæmnet inde og ikke kan række ut til
sidder, bør være dybtlig i sig selv; noget sikkert
hul for at den tilstrækkelige virkning opnæs kan
man dog ikke.

Et uafslut. sikkert resultat får man vel
næppe uten ved paa en eller anden måde at få
bygningens velle overført direkte paa fjell eller fast
grund.

Som en maa henvise paa dette kan nævnes antydet
som tbl. III at der neds krenes slope gennem et
tilstræk. antal dæmke under murerne. Ølne inde
an hensyn til neds kreningen, sammenstilles en flere
stykkes. Omholder palnes skjærbud. En pdl paa 10 m's

unge vil vei ca. 2920 kg. Dør man i tilfelle utbruddet visst i murverket så stor hode at man får arbeidsplass for pelens nedskriving. Enkel pelene er nedskrivet, er de frent sat forsiktig med et laag og et par korte I bølker om paa laaget for at hindre murtrekking mogel. Dør på murverket det hode.

Hvis pel ønskess, nedskrud og midtmurit skulde komme paa kr. 1000 pr. pel. Anslaget 22 stk. Hiske pels. Hiske kr. 1000 til skruapparat. (Fr. bok)

{ Skruipels pris fra brenn over Akerselva.

Anslaaer du tot. muksten. til Kr. 25 000.

Ingen av de tre alternativene vil viridertid føre til mogel til fradsskjellende resultat. Man vil ikke fåa vistet opp bygningen igjen og den vil sandigvis hvilke allt man end måtte velge, høi at skuldig skade ved lokale synkninger, som senere må repareres. Hvilket alternat. man velger, vil utgjifte beløpi seg til en v. del høi ell. mer av hvad selve bygningens oppførelse har kostet.

Ansæss at synkningene i den sistled har vortet mogel. Skulde den, hvilket jo også er sandigvis, seades gradvis avta, vil det ta altså et høi pris, selv om intet forstas med fundamenterne under bygningens skraa stelling blir saa stor at den blir ubrukelig.

Worke trafigiken seg endel, blir snart spørre om muliget for knapt paa den øvre tomt, hvilket ikke før høi til felles nærmeste. Før forbud. med vestlandsbyen. Det kan da bli spørsmål om at flytte st.-bygn. lenger ut mot sjøen. Denne bren har saa mygt for seg selv for jernb. som spes. Arndal by, at man ikke bør trenne for store beløp paa den minste st.-bygn., da al virkeligheten for at den arbeides med tiden blir flyttes.

Skulde det i løpet av de første 2 à 3 aar vis seg at bygn. stund saa mygt at det var al for ekte at den blir ubrukelig paa kortere tid, kunne man vist ikke trenge synken. til at stanse ved at ta 2. etage av bygn. men ved fundamenterne vil bli belastet med ca. 1/3 av belastningen beløp, og kontr. for drifts bestyr. vil ikke hellere seg til salg mygt som virtet av de beløp som fundamenternes mindre del. er anslaget til.

I m uddelser fra H. T. av 26/4-12 nemnde

3 allt. alt. III vil by den største sekket bel. ved højlig resultat. Omkosten vil dog formælt bli adskill. højre end anslaget. Et udsprængningsapp. vil nuppe koste mindre end ca. 5000 kr.

Antagelig nuvæ regnes i alt kr. 30000. Anhørsyn til de betyd. omkostn. og at det ikke i noget til fælle vil være mulig at få velket bygningen op, synes det al være et fortrækket tilskørke st. sm. Den er i øjen øar, indtil en flytning bliver udført. Herfor tales også! den overstående hæd at synken. er vortagende. For Ø har synken. beliget sig til

For April 1908	18.7 cm.
April 1908 - Januar 1909	11.0 "
J 1909	9.5 "
" 1910	7.0 "
" 1911	4.5 "

Disse tal viser at synkeningen er i forholdsvis rask vortagende og ikke usædvanligt vil tage om ikke mange aar.

Hæpen har fl. anført 4/6-12. :

Synkeningen er formælt i følge av Grundvand, som fra Fjellets norden for st. bygningen siger til syvendens sonden fra bygningen. Dypvandet hæm paa krit = 5 (mtr.) og har antagelig voldig restover (profil 37+5).

Grundvandet opdæmmes nærligvis i syvenden og opbløder grunden mest nærmest denne, hvorefter forklarer at stationsbygningens synke mest paa plattform sidan og at også plattform og skinner spor synkes.

Der ønskes en uddelser fra oben om han er enig i denne forklar. (smmt sm. skriv. til D. best. 12/6-12.)

Skrevelsen fra D. bestyr. Arendal best. nr 30/9-12

Særligt jeg kan se en lidt. for langt mindre stokser, i grundvandsstanden omkr. st. bygn. ikke meget varerende enten det regner meget eller det er tørt, meget stiger den ved sterke regnshæll, idet den selv følger sig og falde meget med vinstanden i Barriertun. En grundvandsstokssone fremgår, at grundvandet nærmest mindre bygningens flade findes; men det bestaaer af sand og grus, der fra henimod